REZOLUCIJA (EU) 2021/1675 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 29. travnja 2021.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za gorivne članke i vodik 2 za financijsku godinu 2019.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Zajedničkog poduzeća za gorivne članke i vodik 2 za financijsku godinu 2019.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0107/2021),

A. budući da je Zajedničko poduzeće za gorivne članke i vodik („Zajedničko poduzeće FCH") osnovano u svibnju 2008. kao javno-privatno partnerstvo Uredbom Vijeća (EZ) br. 521/2008 ([1]) za razdoblje do 31. prosinca 2017. kako bi se povećali napori u istraživanju i ubrzalo uvođenje tehnologija gorivnih članaka i vodika; budući da je Uredba (EZ) br. 521/2008 stavljena izvan snage Uredbom Vijeća (EU) br. 559/2014 ([2]);

B. budući da je Uredbom (EU) br. 559/2014 u svibnju 2014. osnovano Zajedničko poduzeće koje je zamijenilo i naslijedilo Zajedničko poduzeće FCH za razdoblje do 31. prosinca 2024.;

C. budući da su članovi Zajedničkog poduzeća FCH bili Europska unija, koju predstavlja Komisija, Fuel Cell and Hydrogen Joint Technology Initiative Industry Grouping i Research Grouping N.ERGHY;

D. budući da su članovi Zajedničkog poduzeća Unija, koju predstavlja Komisija, New Energy World Industry Grouping AISBL („industrijska grupacija"), preimenovana 2016. u Hydrogen Europe, i New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen AISBL („istraživačka grupacija"), preimenovana 2018. u Hydrogen Europe Research;

E. budući da maksimalan doprinos Unije za prvu fazu aktivnosti Zajedničkog poduzeća iznosi 470 000 000 EUR iz Sedmog okvirnog programa; budući da doprinosi ostalih članova moraju biti najmanje jednaki doprinosu Unije;

F. budući da u okviru Zajedničkog poduzeća maksimalan doprinos Unije iz Obzora 2020. iznosi 665 000 000 EUR (uključujući odobrena sredstva AFTA-e) te da članovi iz industrijskih i istraživačkih grupacija trebaju u razdoblju definiranom u Uredbi (EU) br. 559/2014 doprinijeti sredstvima u visini od najmanje 380 000 000 EUR, što uključuje doprinose u naravi za projekte koje u okviru programa Obzor 2020. financira Zajedničko poduzeće, doprinose u naravi za dodatne aktivnosti u visini od najmanje 285 000 000 EUR i novčane doprinose za administrativne troškove;

Upravljanje proračunom i financijama

1. napominje da se u izvješću Revizorskog suda („Revizorski Sud") o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Zajedničkog poduzeća za 2019. godinu („izvješće Revizorskog suda") navodi da ona u svim relevantnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje Zajedničkog poduzeća na dan 31. prosinca 2019. te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini za godinu završenu tim danom, u skladu s financijskom uredbom Zajedničkog poduzeća i računovodstvenim pravilima koja je usvojio računovodstveni službenik Komisije; konstatira nadalje na temelju izvješća Revizorskog suda da su transakcije povezane s godišnjom računovodstvenom dokumentacijom zakonite i pravilne u svim značajnim aspektima;

2. konstatira da je konačni raspoloživi proračun Zajedničkog poduzeća za financijsku godinu 2019. (što uključuje ponovno unesena neiskorištena odobrena sredstva iz prethodnih godina, namjenske prihode i preraspodjelu sredstava u sljedeću godinu) obuhvaćao odobrena sredstva za preuzimanje obveza u iznosu od 91 730 585 EUR i odobrena sredstva za plaćanje u iznosu od 113 855 981 EUR; konstatira da je ukupno izvršenje proračuna za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje 2019. godine doseglo 85,9 %, odnosno 98,4 %;

([1]) Uredba Vijeća (EZ) br. 521/2008 od 30. svibnja 2008. o osnivanju zajedničkog poduzeća za gorivne članke i vodik (SL L 153, 12.6.2008., str. 1.).

([2]) Uredba Vijeća (EU) br. 559/2014 od 6. svibnja 2014. o osnivanju Zajedničkog poduzeća za gorivne članke i vodik 2 (SL L 169, 7.6.2014., str. 108.).

3. prima na znanje da je Unija na kraju 2019. od najvećeg doprinosa od 470 000 000 EUR prema Uredbi (EZ) br. 521/2008 pridonijela s ukupno 421 606 000 EUR iz Sedmog okvirnog programa, uključujući 19 107 000 EUR doprinosa u naravi, a članovi iz industrijskih i istraživačkih grupacija doprinose ukupnim potvrđenim sredstvima u iznosu od 447 506 000 EUR, koji obuhvaćaju potvrđene doprinose u naravi za projekte u okviru Sedmog okvirnog programa u visini od 429 600 000 EUR; konstatira da je Zajedničko poduzeće izvršilo plaćanja u iznosu od 5 805 092 EUR za Sedmi okvirni program 2019. u ukupnom iznosu od 415 313 265 EUR za cijelo razdoblje 2009. – 2019. te da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila 95,1 % za proračun koji je 2019. bio raspoloživ za projekte u okviru Sedmog okvirnog programa;

4. konstatira da je Unija do kraja 2019. izdvojila ukupno 420 067 000 EUR iz programa Obzor 2020., a članovi iz industrijskih i istraživačkih grupacija doprinose ukupnim potvrđenim sredstvima u iznosu od 11 707 000 EUR, što uključuje potvrđene doprinose u naravi za projekte u okviru programa Obzor 2020. Zajedničkog poduzeća u iznosu od 5 376 000 EUR, te dodatne doprinose u naravi za dodatne aktivnosti u ukupnom iznosu od 667 001 000 EUR;

5. prima na znanje iz izvješća Suda da niska razina doprinosa u naravi članova industrije za operativne aktivnosti proizlazi iz činjenice da Zajedničko poduzeće takve doprinose potvrđuje zajedno s konačnim zahtjevima za povrat troškova te će se stoga potvrda većine ugovorenih doprinosa u naravi provesti kasnije u programu Obzor 2020. u trenutku konačne isplate za projekte i dospijeća potvrda o financijskom izvještaju;

6. napominje da postoje različiti postupci među zajedničkim poduzećima koja primaju financijski doprinos od svojih privatnih članova; poziva na usklađivanje izračuna doprinosa u naravi u svim zajedničkim poduzećima; smatra da bi se zajedničkim postupkom trebale predvidjeti transparentne i učinkovite metode ocjenjivanja kojima bi se dobila stvarna vrijednost doprinosa; poziva Revizorski sud da provede nadzor nad revizijama koje provode neovisni vanjski revizori; također poziva na uspostavu odgovarajućeg pravnog okvira kojim se jamči da će se traženi iznos financijskog doprinosa ostvariti do kraja programa; konstatira da bi taj pravni okvir mogao uključivati zahtjeve za privatni doprinos koji treba platiti prije ili u isto vrijeme kad i odgovarajući doprinos Unije;

7. prima na znanje da je stopa izvršenja proračuna dostupnog za projekte u okviru programa Obzor 2020. iznosila 86,3 % za obveze i 100 % za odobrena sredstva za plaćanje; nadalje, prima na znanje da odobrena sredstva za preuzimanje obveza nisu u potpunosti iskorištena jer za dvije teme iz poziva za 2019. nije sklopljen ugovor;

Uspješnost

8. konstatira da se u okviru Zajedničkog poduzeća upotrebljavaju posebni ključni pokazatelji uspješnosti za program Obzor 2020., kao i dva posebna ključna pokazatelja uspješnosti Zajedničkog poduzeća kojima se mjeri udio sredstava dodijeljenih istraživačkim aktivnostima i koji imaju demonstracijske projekte u državama članicama i regijama koje primaju sredstva iz strukturnih i investicijskih fondova Unije; nadalje, prima na znanje da su ključni pokazatelji uspješnosti (utvrđeni 2014.) revidirani i uvršteni u dopunu višegodišnjem planu rada koji je upravni odbor podržao u lipnju 2018., s obzirom na to da tehnologija posljednjih godina bilježi znatan napredak i da se pojavljuju nove aplikacije;

9. traži od Zajedničkog poduzeća da preispita svoju komunikacijsku strategiju kako bi se osiguralo da su relevantni dionici svjesni svoje zadaće, aktivnosti i postignuća;

10. prima na znanje da je vrijednost učinka poluge na dan 31. prosinca 2019. iznosila 2,24 ako uzmemo u obzir sve doprinose privatnih partnera, te 1,51 ako uzmemo u obzir samo članove grupacija Hydrogen Europe Industry i Hydrogen Europe Research;

11. prima na znanje da je Zajedničko poduzeće 2019. dovršilo projekt CertifHy 2 koji služi kao katalizator za provedbu sustava jamstva o podrijetlu za zeleni vodik i vodik s niskim emisijama ugljika na razini Unije te predstavlja prekretnicu prema mogućem mehanizmu certificiranja vodika u kontekstu Direktive (EU) 2018/2001 ([3]); prima na znanje pregled i procjenu događaja sadržanih u europskoj referentnoj bazi podataka o sigurnosti vodika (HIAD.2.0) iz 2019. koja sadrži preporuke za buduća istraživanja u tom području; prima na znanje razvoj događaja nakon zaključaka izvješća „Fuel Cells and Hydrogen for Green Energy in European Cities and Regions” (Gorivne članke i vodik za zelenu energiju i europskim gradovima i regijama), kao što su pokretanje europskog partnerstva za europske doline vodika (EH-S3P) u okviru platforme za pametnu specijalizaciju, potpisivanje ugovora za upravljanje instrumentom u okviru pilot-projekta za pomoć pri razvoju i uključivanje teme dolina vodika u radni plan za 2019. za veliki demonstracijski (vodeći) projekt;

([3]) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

12. prima na znanje da su 2019. potpisani sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava za dva velika demonstracijska projekta (H2Haul i Djewels) iz natječaja 2018.; nadalje prima na znanje da je Zajedničko poduzeće u okviru natječaja 2019. primilo ukupno 43 prihvatljiva prijedloga za svojih 17 tema te da su korisnici bili iz 23 države članice ili pridruženih zemalja te da subjekti iz četiriju trećih zemalja sudjeluju u sedam projekata; nadalje napominje da je 2019. potpisano svih 17 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava;

13. prima na znanje da se krajem 2019. portfelj globalnih projekata Zajedničkog poduzeća sastojao od 155 projekata u okviru Sedmog okvirnog programa (od kojih je 150 dovršeno, dok ih je pet ostalo nedovršeno) i 109 potpisanih projekata u okviru programa Obzor 2020. (od kojih je 11 dovršeno, a 98 nedovršeno); nadalje prima na znanje da je Zajedničko poduzeće 2019. objavilo pozive na podnošenje ponuda za dvije studije, od kojih je jedan ugovor potpisan u srpnju 2019., te još dva poziva na podnošenje ponuda za potporu Misiji za inovacije i pomoć u razvoju projekata za regije, od kojih su oba potpisana te iste godine;

14. primjećuje da je, prema izvješću Revizorskog suda, na kraju 2019. stopa provedbe programa Obzor 2020. iznosila 83 % u pogledu postupaka poziva na podnošenje prijedloga za aktivnosti dodijeljene Zajedničkom poduzeću;

15. napominje da je krajem 2019. Zajedničko poduzeće imalo 27 članova osoblja iz 10 država članica i sa zadovoljstvom primjećuje da je rodna ravnoteža među osobljem skoro potpuna (51 % muškaraca i 49 % žena); također napominje da je 2019. udio žena koje su sudjelovale u projektima u okviru programa Obzor 2020. iznosio 27 %, da su 23,8 % koordinatora projekta bile žene i da su 33 % članova znanstvenog odbora bile žene;

16. poziva Komisiju i Sud da primijene detaljnu metodu praćenja uspješnosti kako bi se ocijenila dodana vrijednost zajedničkog poduzeća, uključujući socijalni učinak i učinak na zapošljavanje te učinak na tržište; smatra da bi se rezultati evaluacije trebali koristiti u budućim aktivnostima te za preraspodjelu financiranja Unije;

17. poziva Komisiju da osigura da program aktivnosti Zajedničkog poduzeća u budućnosti bude u skladu sa zahtjevima i ciljevima predviđenima pravom Unije u pogledu ublažavanja klimatskih promjena te da slijedi strategije na tom području koje su razradile i Komisija i industrija;

18. pitanje prava intelektualnog vlasništva treba rješavati u svim ugovorima koji mogu proizvesti željeni ishod ili rezultat izvršenja; podsjeća da je cilj prava intelektualnog vlasništva zaštita prava pojedinačnih stvaratelja, ali i detaljno pojašnjenje o tome kako će se to pravo koristiti u budućnosti; konstatira da bi, s obzirom na to da se ta aktivnost financira i javnim sredstvima, rezultati trebali biti transparentni, dostupni javnosti i podložni posebnim zahtjevima; poziva Komisiju da predloži pravni okvir u pogledu prava intelektualnog vlasništva i njihove provedbe na tržištu, uključujući posebne zahtjeve i raspodjelu dobiti;

Unutarnja revizija

19. konstatira da je Zajedničko poduzeće 2019. odgovorilo na nacrt i završno izvješće o novom strateškom planu unutarnje revizije za razdoblje 2019. – 2021. koje je pripremio tim Službe za unutarnju reviziju (IAS) te da će se, u dogovoru s IAS-om, 2020. pokrenuti nova revizija IAS-a u skladu s novim strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje od 2019.do 2021.; nadalje konstatira da je tijekom 2019. provedeno savjetovanje sa Zajedničkim poduzećem te da je ono dalo svoj doprinos IAS-u u kontekstu savjetovanja o postojećem postupku povratnih informacija o politici istraživanja i inovacija koje je na zahtjev zajedničkog centra za provedbu Služba za unutarnju reviziju provela;

20. prima na znanje da su na dan 31. prosinca 2019. sve preporuke i akcijski planovi koji proizlaze iz prethodnih revizija IAS-a uspješno provedeni i zaključeni;

Unutarnje kontrole

21. bilježi iz izvješća Revizorskog suda da je Zajedničko poduzeće uspostavilo postupke *ex ante* kontrole koji se temelje na pregledima financijske i operativne dokumentacije te da je obvezno provesti novi okvir unutarnje kontrole Komisije na temelju 17 načela unutarnje kontrole; nadalje bilježi iz izvješća Revizorskog suda da je do kraja 2019. Zajedničko poduzeće već bilo dovršilo analizu nedostataka na temelju postojećeg sustava unutarnje kontrole i razradilo pokazatelje za procjenu djelotvornosti novih načela unutarnje kontrole i s tim povezanih značajki; prima na znanje da je, nakon što je samoprocjena okvira unutarnje kontrole iz 2018. rezultirala akcijskim planom, 2019. provedena je unutarnja procjena kako bi se osiguralo poštovanje akcijskog plana;

22. bilježi iz izvješća Revizorskog suda da je Zajedničko poduzeće odgovorno za *ex post* revizije međuplaćanja i završnih plaćanja u okviru Sedmog okvirnog programa na razini korisnika, dok je za *ex post* revizije zahtjeva za povrat projektnih troškova u okviru programa Obzor 2020. odgovorna zajednička revizijska služba Komisije te da je na temelju rezultata *ex post* revizija dostupnih na kraju 2019. Zajedničko poduzeće prijavilo reprezentativnu stopu pogreške od 2,08 % i stopu preostale pogreške od 1,08 % za svoje projekte u okviru Sedmog okvirnog programa te reprezentativnu stopu pogreške od 0,94 % i stopu preostale pogreške od 0,7 % za projekte programa Obzor 2020. (poravnanje i završna plaćanja); prima na znanje prijedlog Komisije za uredbu o programu Obzor 2020. u kojem se sugerira da je u pogledu rashoda za istraživanja u okviru programa Obzor 2020. rizik od pogreške na godišnjoj razini u rasponu od 2 do 5 % realističan cilj, uzimajući u obzir troškove kontrola i mjere pojednostavnjenja predložene radi smanjenja složenosti pravila i povezanog inherentnog rizika povezanog s nadoknadom troškova istraživačkog projekta te da je krajnji cilj za preostalu razinu pogreške pri zaključenju programa, nakon što se uzme u obzir financijski učinak svih revizija, korektivnih mjera i mjera povrata, da bude što je moguće bliža razini od 2 %;

23. konstatira da je Revizorski sud u okviru kontrola operativnih plaćanja revidirao nasumično odabrane uzorke plaćanja u okviru programa Obzor 2020. iz 2019. na razini krajnjih korisnika kako bi potkrijepio stope pogreške *ex post* revizije i da te detaljne revizije nisu pokazale značajne greške ili nedostatke u kontroli kod korisnika iz uzorka Zajedničkog poduzeća;

24. konstatira da je izvršni direktor Zajedničkog poduzeća u rujnu 2019. donio kodeks dobrog administrativnog ponašanja; konstatira da je Zajedničko poduzeće odlukom upravnog odbora iz prosinca 2019. donijelo nova financijska pravila u skladu s oglednom financijskom uredbom za javno-privatna partnerstva; nadalje konstatira da je Zajedničko poduzeće krajem 2019. pokrenulo postupak usvajanja politike upravljanja dokumentima te da je konačno usvajanje bilo predviđeno za početak 2020.;

25. prima na znanje da je uprava Zajedničkog poduzeća kao dio stalnog postupka procjene rizika redovito ocjenjivala cjelokupnu matricu rizika za 2020.i raspravljala o njoj (uključujući rizike nižeg prioriteta) kako bi se uzele u obzir sve promjene u unutarnjem i vanjskom okruženju organizacije, te je razmatrala stanje znatnih rizika i akcijskih planova utvrđenih 2018.; konstatira da Zajedničko poduzeće provodi zajedničku strategiju za borbu protiv prijevara u području istraživanja.